

ОАСА-
11050

основне академске студије архитектуре

назив предмета	материјали и физика зграда			година	прва
студијска целина	архитектонске конструкције 1 и материјали			семестар	1
наставник	проф. др Ана Радивојевић	бр. каб.	350a	статус	обавезни
E-mail контакт	ana@arh.bg.ac.rs			ЕСПБ	3
учесници у настави	проф. др Ана Радивојевић, доц. др Наташа Ђуковић-Игњатовић, проф. др Лидија Ђокић, проф. др Драгана Шумарац-Павловић			часови активне наставе	
сарадници	-			предавања:	3
руководилац СЦ				вежбе:	/
				др. облици:	/
				сам.истр.рад:	/
				остали часови:	

садржај предмета

ЦИЉ:

Упознавање студента са основним карактеристикама најзначајнијих група материјала, као и физичким феноменима којима је нека зграда изложена. Сагледавајући укупно понашање одабраних материјала, посебна пажња се обраћа на понашање материјала у односу на воду/влагу, као и термичке особине материјала. Проучавајући одабране карактеристике и облике понашања материјала, студенти стичу свест о њиховим потенцијалима, могућностима и начинима на који се они примењују у архитектонским објектима, као и о узрочно-последичној вези коју одабир материјала има на понашање зграде као целине, односно, на остваривање потребних услова комфора у њој (топлотни, ваздушни, светлосни и звучни).

теоријска и практична настава:

Увод – узајамни однос окружења, објекта и материјала; Класификација материјала; Природа материјала - основне групе особина материјала; Основне физичке особине, понашање материјала у односу на воду, термичке и механичке особине, промене материјала; Камен и камени материјали; Опека и опекарски производи; Везива; Малтери и бетони; Дрво и производи од дрвета; Метали; Пластичне масе; Материјали заштите; Стакло и поликарбонати; Појам и врсте комфора – топлотни, ваздушни, светлосни, звучни. За сваки од облика комфора којима се овај предмет бави, анализира се његова физиолошка основа, параметри и границе датог комфора, као и мере којима се он обезбеђује у објекту, уз осврт на карактеристична својства материјала, битна за обезбеђење сваког од облика комфора

метод извођења наставе:

Предавања ex-catedra, приказ и анализа примера уз активно учешће студената

основна литература:

1. Скрипта – изводи са предавања.
2. Михајловић-Ристивојевић М., Особине и перформансе материјала у архитектури, Београд: Архитектонски факултет Универзитета у Београду, 1995.
3. Lyons A., Materials for Architects and Builders, Oxford: Butterworth-Heinemann, 2002.
4. Мурављов М., Грађевински материјали, Београд: Грађевинска књига, 1998.
5. Јовановић-Поповић М., Здраво становање, Београд: Архитектонски факултет, 1991.
6. Ђокић Л., Осветљење у архитектури – захтеви и смернице за пројектовање, Београд: Архитектонски факултет, 2007.

ИСХОДИ

1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКАТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.

Студент ће имати способност да:

- 1. припреми и представи пројекте објекта различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
- 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
- 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.

2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.

Студент ће имати знање о:

- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објекта;
- 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
- 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.

3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.

Студент ће имати знање о:

- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
- 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
- 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и препрезентације.

4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.

Студент ће имати знање о:

- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
- 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
- 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.

5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКАТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКАТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потребама и тежњама корисника објекта;
- 2. утицајима објекта на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
- 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.

6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКАТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитектата према клијентима, корисницима објекта, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
- 2. улоги архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
- 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.

7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
- 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
- 3. доприносима архитектата и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.

8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
- 2. стратегијама за изградњу објекта и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
- 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.

9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЋЕНОСТИ.

Студент ће имати знање о:

- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
- 2. системима за постизање комфора у окolini према принципима одрживог развоја;
- 3. стратегијама за пројектовање инфраструктурних мрежа објекта (водовод и канализација, електроинсталације и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

---

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСКИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
  - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
  - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
-

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
  - 2. Професионалним међу-односима појединача и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурима;
  - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надолазеће трендове у грађевинској индустрији.
-

остали исходи

Кроз приказ и анализу различитих примера који се изучавају током наставе, студент треба да научи да стечена знања примени и провери на конкретним случајевима у пракси.

оценјивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом.
У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	40	зavrшни испит	60
активност у настави	10	писмени испит	60
колоквијуми	30		

термински план

недеља датум

опис тематских јединица

1	Уводно предавање - објашњење узајамног односа окружења, објекта и материјала; појам и врста комфора
2	Класификација материјала; Основне групе особина
3	Камен и камени материјали
4	Материјали на бази глине - опека и опекарски производи
5	Везива и агрегати; Малтери
6	Бетони и лаки бетони
7	Материјали заштите; Полимери и пластичне масе; Хидроизолациони материјали Колоквијум (градиво од 1-6 недеље)
8	Топлотни комфор и термоизолациони материјали
9	Дрво и производи од дрвета; Лепкови, лакови и боје
10	Ваздушни комфор
11	Звучни комфор
12	Светлосни комфор
13	Стакло и поликарбонати
14	Узајамни однос објекта, локације и материјализације и утицај на аспекте комфора - примери Колоквијум (градиво од 7-13 недеље)
15	Метали - црни и обојени; Материјали за заштиту од пожара и антикорозивна заштита